

ROVATVEZETŐINK

NAP

Hannák Judit
1042 Budapest, Petőfi u. 24., IX/27.
E-mail: nap@mcse.hu, tel.: +36-70-941-8056

HOLD

Görgei Zoltán
6500 Baja, Kálvária u. 94.
E-mail: hold@mcse.hu

BOLYGÓK

Kiss Áron Keve
2600 Vác, Báthori u. 15.
E-mail: bolygok@mcse.hu

ÜSTÖKÖSÖK, KISBOLYGÓK

Sárnecky Krisztián
1131 Budapest, Göncöl u. 43. XIV. lh. II/11.
Tel.: +36-20-984-0978, E-mail: sky@mcse.hu

METEOROK

Presits Péter
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: presitspeter@gmail.com

FEDÉSEK, FOGYATKOZÁSOK

Szabó Sándor
9400 Sopron, Szellő u. 27.
Tel.: +36-20-485-0040, E-mail: castell.nova@chello.hu

KETTŐSCSILLAGOK

Szklénár Tamás
5551 Csabacsúd, Dózsa Gy. u. 41.
E-mail: szklenartamas@gmail.com

VÁLTOZÓCSILLAGOK

Kiss László, Kovács István, Jakabfi Tamás, Mizser Attila
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: vcpsz@mcse.hu, Tel.: +36-30-491-1682

MÉLYÉG-OBJEKTUMOK

Sánta Gábor
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: melyeg@mcse.hu

SZABADSZEMES JELENSÉGEK

Landy-Gyebnár Mónika
8200 Veszprém, Boglárka u. 18.
E-mail: landy.gyebnar@gmail.com

CSILLAGÁSZATI HÍREK

Molnár Péter
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: mpt@mcse.hu

CSILLAGÁSZATTÖRTÉNET

Keszthelyi Sándor
9792 Bucsú, Rohonci u. 22.
E-mail: keszthelyi.sandor52@gmail.com

A TÁVCSÓVEK VILÁGA

Kurucz János
5440 Kunszentmárton, Tiszakürti u. 412.
E-mail: sidius4@gmail.com

DIGITÁLIS ASZTROFOTÓZÁS

Fűrész Gábor
8000 Székesfehérvár, Pozsonyi út 87.
E-mail: gfuresz@mit.edu

Az észlelések beküldési határideje minden hónap 6-a!
Kérjük, a megfigyeléseket közvetlenül rovatvezetőinkhez küldjék elektronikus vagy hagyományos formában, ezzel is segítve a Meteor összeállítását. A képek formátumával kapcsolatos információk a meteor.mcse.hu honlapon megtalálhatók. Ugyanitt letölthetők az egyes rovatok észlelőlapjai.

Az észlelések online-feltöltése: eszlelesek.mcse.hu

ÉSZLELÉSI ROVATAINKBAN ALKALMAZOTT GYAKORIBB RÖVIDÍTÉSEK:

CM	centrálmeridián
Ha	H-alfa észlelés (Nap)
DF	diffúz köd
GH	gömbhalmaz
GX	galaxis
NY	nyílthalmaz
PL	planetáris köd
SK	sötét köd
DC	a kóma sűrűsödésének foka (üstökösöknél)
DM	fényességkülönbség
EL	elfordított látás
É	észak
D	dél
K	kelet
Ny	nyugat
KL	közvetlen látás
LM	látómező (nagyság)
m	magnitúdó
öh	összehasonlítható csillag (változócsillagok)
PA	pozíciószög
S	látszó szög távolság (kettőscsillagok)

MŰSZEREK:

B	binokulár
DK	Dall–Kirkham-távcső
L	lencsés távcső (refraktor)
M	monokulár
MC	Makszutov–Cassegrain-távcső
SC	Schmidt–Cassegrain-távcső
RC	Ritchey–Chrétien-távcső
T	Newton-reflektor
Y	Yolo-távcső
f	fotoobjektív
sz	szabadszemes észlelés

HIRDETÉSI DÍJAINK:

Hátsó borító: 40 000 Ft
Belső borító: 30 000 Ft
Belső oldalak: 1/1 oldal 25 000 Ft, 1/2 oldal 12 500 Ft,
1/4 oldal 6250 Ft, 1/8 oldal 3125 Ft.
(Az összegek az áfát nem tartalmazzák!)

Nonprofit jellegű csillagászati hirdetéseket (találkozó, táborok, pályázati felhívások) díjtalanul közölünk.

Tagjaink, előfizetőink apróhirdetéseit – legfeljebb 10 sor terjedelemben – díjtalanul közöljük.

Az apróhirdetések szövegét írásban kérjük megküldeni az MCSE címére (1300 Budapest, Pf. 148.), e-mail: meteor@mcse.hu. A hirdetések tartalmáért szerkesztőségünk nem vállal felelősséget.

Földrengés

Magyarországon szerencsére ritka vendég a földrengés, legalább is az olyan rengés, amit a közönséges földi halandó is érzékel. Eddigi amatőrcsillagász pályafutásom során ötször láttam sarki fényt, de csak egyszer éltem át földrengést. De egy átlagos magyar állampolgár akár egész életét leélheti úgy, hogy egyszer sem találkozik sem sarki fényvel, sem földrengéssel.

2011. január 29-én 17:11 UT-kor békésen üldögéltem a Polaris irodájában (más néven Meteor szerkesztősége, megint más néven melegedő, vagy éppen közösségi helyiség, mikor mire használjuk), bizonyára valamilyen meteoros dolgot szerkesztve, amikor megmozdult az épület. Mintha kelet-nyugati irányban meglódult volna a helyiség, ugyanakkor dobbanásszerű hangot lehetett hallani. Földrengés! Ami számomra egyértelmű volt, abból Fidrich Róbert, aki a közeli észlelőterazon változott tőlem néhány méterre, semmit sem érzékelt. Talán mert nem volt mihez viszonyítania: nem voltak körülötte falak, de egyébként is valószínűleg inkább az észlelésre koncentrált.

Kovács Sándor Pilisvörösváron így élte át az eseményt: „Erősebbnek tűnt attól, mint ami pár éve volt. A tetőtérben megmozdult minden, és kissé recsegtek a falak. Solymárról a Magas utcából telefonált egy hölgy: „három taktusos dobbanás, a pohárban megrázkódott a víz”. Görgei Zoltán az óbudaí Gyenes utcából jelentette: „Éppen vacsorához készülődünk, amikor éreztük a rengéseket. Félelmetes élmény volt.” Pete Gábor a Havanna utcában (X. emelet) ezt tapasztalta: „Épp hogy éreztük. Egyáltalán nem volt ijesztő.” Kerékgyártó Tamás Tatáról annál ijesztőbb tapasztalatokról számolt be: „Tatai harmadik emeleti lakásomban a bútorok is megmozdultak, recsegést is hallottam. Minden lakó kirohant a lépcsőházba (én az udvarra is lementem pár percre). Egy-két nagyobb, vízszintes lökés volt érezhető.”

Nem csoda, hogy tatai észlelőnk sokkal drámaibb eseményekről számolt be. A közepes erősségű földrengés epicentruma Oroszlány térségében volt, ahol komolyabb épületkárokat is okozott.

Gyermekkoromban az 1956-os, 5,6 erősségű dunaharaszti földrengést emlegették sokat, annak két halálos áldozata és rengeteg sérülte volt, több ezer épület is megromlódott. Később az 1985-ös berhidai, 4,8-as erősségű földrengés okozott károkat – szerencsére csak az épületekben. Ha van természeti jelenség, amit nem szeretnék átélni, akkor a földrengések bizonyára dobogós helyet kapnának.

Legutóbbi, február 16-i csillagsétánkat új útvonalon járták végig a résztvevők. A Pest-budai csillagséták történetében most először alakult úgy, hogy csak a pesti oldalon maradtunk. A séta egyik állomása a Thököly út egyik villája volt, ahol egykor Kövesligethy Radó (1862–1934), az egykori jeles csillagász és földrengés-kutató lakott. Tudományos tevékenysége mellett ismeretterjesztő munkássága is jelentős volt. Kosztolányi Dezső 1925-ben interjúvolta meg a tudóst, akit arról is megkérdezett, földrengések kutatójaként átélte-e már ilyen eseményt. „Egyet sem. Mindig kikerült. Kergettem, de ő elszökött előlem. A két nagy kecskeméti földrengés idején, 1908-ban és 1911-ben, épp külföldön tartózkodtam. Bolognában egy este szeizmológussal vacsoráztam, s csak vacsora után hallottuk, hogy megindult alattunk a föld. Aztán utána utaztam. Mikor a Vezúv háborgott, tüzet-lávát okádott, felmásztam rá, hátra feküdtem, lehasaltam, hogy dobáljon, rengessen-ringasson. Nem akart. Nincs szerencsém.”

Kövesligethy szomorúsága érthető, hiszen számára fontos lett volna egy ilyen jelenség megtapasztalása. Nekem azonban bőven elég volt az a 2011-es meglódulás.

Mizser Attila